

Jaarverslag *Euclides*

JAARGANG 95 (2019 - 2020)

In dit jaarverslag wordt een beknopt overzicht gegeven van de werkzaamheden van de redactie in de periode van 1 augustus 2019 tot en met 31 juli 2020.

Redactie

De redactie van *Euclides* bestond het afgelopen jaar uit acht personen, ieder met een eigen aandachtsgebied en/of eigen taak op het gebied van het becomingentariëren en werven van artikelen: Rogier Bos (namens het Freudenthal Instituut), Rob Bosch (wiskundige artikelen), Hugo Duivesteijn (vmbo), Ernst Lambeck (boekbesprekingen en Wis en Waarachtig), Henk Rozenhart (redactievoorzitter), Liebeth Coffeng (eindredactie) en Tom Goris (hoofdre-dactie). Tijdens het jaar verliet Sebastiaan Benders de redactie, hij aanvaardde een nieuwe baan buiten het onderwijs. Aan het eind van het jaar nam Gerrit van Wijk afscheid van de redactie. Gerrit heeft zijn pionierswerkzaamheden voor de digitale *Euclides* dusdanig gestroomlijnd dat deze overgedragen konden worden aan de eindredactie. De redactie kwam tweemaal plenair bijeen, de derde bijeenkomst ging wegens corona niet door.

Inhoud

Euclides is gewijd aan het Nederlandse wiskunde-onderwijs. De artikelen hebben een vakinhoudelijke, informerende, didactische, opiniërende en/of actueel-journalistieke inhoud. De redactie streeft naar een breed aanbod aan artikelen zodat alle lezersdoelgroepen zich herkennen in het blad. Bijdragen worden deels spontaan ingezonden en deels op uitnodiging geschreven. In jaargang 95 zijn er 108 artikelen verschenen: vakinhoudelijke artikelen, boek-, software- en filmbesprekingen, interviews, verslagen van prijsuitreikingen en conferenties, redactionele kopij, aankondigingen en mededelingen, en daarnaast NVvW-bestuursbijdragen voor de verenigingspagina's. Naast deze inzendingen ontving de redactie een groot aantal persberichten.

Euclides kende het afgelopen jaar een aantal vaste rubrieken. Concrete en creatieve invulling van de wiskundeles kwam aan de orde in de rubriek van Jacques Jansen: Uitdagende problemen. In Kleintje

Didactiek beschrijft Lonneke Boels hoe je met kleine aanpassingen je les meer inhoud en effectiviteit kunt geven. Deze laatste rubriek is iets minder frequent verschenen wegens het promotietraject dat Lonneke doorloopt. De rubriek Flzier wordt geschreven door medewerkers van het Freudenthal Instituut, aangeleverd door het FI-lid van de redactie. Deze rubriek handelt over projecten en met name onderzoeken die op het FI plaatsvinden. Wis en Waarachtig: de drijvende kracht hierachter is Ernst Lambeck. Hij zoekt in het nieuws naar interessante wetenswaardigheden die direct of zijdelings te maken hebben met wiskunde. Wortels van de Wiskunde is een rubriek van Jeanine Daems en Desiree van den Bogaart. In de rubriek wordt aangegeven hoe je primaire bronnen uit de geschiedenis van de wiskunde in de les kunt gebruiken. Deze rubriek zal vanaf de komende jaargang incidenteel gaan verschijnen. De invulling van de puzzelrubriek werd naast Wobien Doyer en Lieke de Rooij verzorgd door Quintijn Puite en Birgit van Dalen. Hun Olympiadepuzzel is toegankelijker qua niveau en daarmee ook geschikt om leerlingen mee aan het werk te zetten.

Bijzonder verheugd waren we het afgelopen jaar dat Jan Beuving een column schreef: De Hoekstreep. De afspraak was dat hij dit zeven edities zou doen en de Hoekstreep is dan ook deze jaargang afgesloten. In jaargang 95 is een aantal nieuwe rubrieken verschenen: WiTjes zijn kleine probleemoplossingsactiviteiten voor in de klas, gebaseerd op het grote archief van Wiskunde in Teams (Alympiade, Wiskunde B-dag en Onderbouw Wiskunde Dag). Ooit was 'Wat bedoelen ze toch met ...' een rubriek in de *Nieuwe Wiskrant*. Hierin werden didactische thema's nader uitgelegd. Deze rubriek krijgt een vervolg. Irene van Stiphout heeft de eerste twee edities voor haar rekening genomen. Tot slot: Jana Dean is 'onze correspondent' in de Verenigde Staten. Haar rubriek Math between US wordt in het Engels gepubliceerd, de vertaling staat op de website.

Elke *Euclides* werd voorzien van een hoofdre-dactionele inleiding door Tom Goris, soms over actuele

kwesties, andere keren bestemd als leeswijzer. Een aantal NVvW-werkgroepen heeft te kennen gegeven *Euclides* graag als spreekbuis te willen gebruiken: Wiskunde voor Morgen en het Wereldwiskunde Fonds.

Examenummer

Het format van het examenummer zoals dat twee jaar geleden is bedacht, wordt gehandhaafd: persoonlijke recensies van de examens door docenten die les hebben gegeven aan de kandidaten van de betreffende examens. Van ieder examen was er zo'n recensie. Graag willen we hierbij onze waardering uitspreken voor deze recensenten: de deadline ligt vlak nadat de examens afgenomen en nagekeken zijn.

750^e editie en archief

Nummer 2 van jaargang 95 was de 750^e *Euclides* die verschenen is, enigszins afhankelijk van hoe en wat je telt als 'nummer'. In vroegere jaren verschenen er dubbelnummers, er zijn nummerloze specials en er is ooit een nummer 0 verschenen. Op de omslag na is er besloten hier geen speciale editie van te maken, we bewaren dat kruis voor de honderdste jaargang... De omslag is bedacht door Henk van der Vorst. 750 blokjes, weergegeven in groepjes van een, twee en drie kubussen van $5 \times 5 \times 5$, als symbool voor de priemfactorontbinding van 750: $1 \times 2 \times 3 \times 5^3$. In die groepjes is de verdeling van de priemgetallen gevisualiseerd, hetgeen een opvallend patroon oplevert.

Ter gelegenheid van deze 750^e editie is een spel gemaakt: Wiskunde 30 seconden, gebaseerd op het populaire spel *30 seconds*. Dit kaartspel is aan alle aanwezigen op de jaarvergadering uitgereikt en is nog steeds na te bestellen via de website. Met dank aan Sebastiaan Benders voor de teksten en Liesbeth Coffeng voor de realisatie van het spel.

Geheel toevallig is ook het archief van de redactie rond het verschijnen van de 750^e editie ontsloten en beschikbaar gemaakt door Harm Jan Smid. Het archief ligt opgeslagen bij het CWI in Amsterdam.

Vormgeving en omslag

De vormgeving is aanzienlijk veranderd waardoor *Euclides* moderner en frisser oogt dan voorheen.

Een aantal lezers heeft ons voorzien van opbouwende kritiek wat de leesbaarheid voor minder goed zienden betreft. Deze kritiek hebben we ter harte genomen en verwerkt.

De 95^e jaargang had geen specifiek thema voor de omslag, er werd voor iedere editie gekeken naar een afbeelding die bij het nummer paste.

Omvang en oplage

In principe is er een vaste omvang van 48 pagina's per nummer inclusief advertenties; dat geeft ons een maximum aantal pagina's van 336 per jaargang. De opmaak van *Euclides* werd verzorgd door De Kleu-ver Bedrijfscommunicatie in Veenendaal. Roland Rutgers is onze vaste vormgever, we hebben ieder jaar een overleg met hem over eventuele aanpassingen van de vormgeving. *Euclides* kent een oplage van 3000 exemplaren.

Website

Op de website van de NVvW heeft *Euclides* een prominente plaats. Het archief is daar te vinden, en leden van de vereniging hebben toegang tot de pdf's van de artikelen tot en met de een na laatste jaargang. Vanuit de papieren *Euclides* wordt veelvuldig verwezen naar bijlagen op de website.

Digitaal

De grote doorbraak van jaargang 93 was het verschijnen van de digitale *Euclides*, die te lezen is op een tablet of smartphone. De digitale *Euclides* is meer dan een papieren *Euclides* achter glas. Er staan directe links in naar geciteerde websites, animaties van GeoGebra-afbeeldingen, links naar publicaties en naar de *Euclides*-website en relevante You-Tube-video's. Gerrit van Wijk en Erik van den Hout zorgen voor de technische realisatie van deze toevoegingen.

Publicatieprocedure

Ingezonden bijdragen worden in eerste instantie beoordeeld (dat wil zeggen geaccepteerd of afgewezen) door de hoofdredactie. In geval van acceptatie wordt de inzending van commentaar voorzien door de hoofd- en eindredactie en eventueel enkele andere redactieleden; de auteur krijgt vervolgens de gelegenheid het artikel op basis van dit commentaar bij te stellen. Vervolgens krijgt de auteur de proefdruk voorgelegd. Nadere informatie over de publica-

tieprocedure en een aantal richtlijnen voor de aanlevering van bijdragen voor *Euclides* staan vermeld op de website van *Euclides*.

Die richtlijnen zijn dit jaar drastisch versoepeld: de redactie wil zo weinig mogelijk technische drempels opwerpen voor de auteurs.

Euclides als verenigingsorgaan

Euclides is 'vakblad voor de wiskundeleraar', maar tegelijkertijd 'orgaan van de Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren'. Als verenigingsorgaan kent het tijdschrift daarom een aantal geormerkte pagina's ten behoeve van het verenigingsnieuws. Het bestuur van de NVvW kan deze verenigingspagina's, zonder inhoudelijke bemoeienis en buiten verantwoordelijkheid van de redactie, vrijelijk gebruiken om zich tot de leden te richten.

Voor en door wiskundedocenten

Wiskundedocenten en andere betrokkenen bij het Nederlandse wiskundeonderwijs vormen een brede en tamelijk heterogene doelgroep, ondanks hun gemeenschappelijke affiniteit. Uiteraard streeft de redactie van *Euclides* ernaar eenieder uit deze groep een ruime sortering aansprekende, informatieve en lezenswaardige artikelen aan te bieden.

Feedback van de lezer is daarom voor de redactie van groot belang, en ook inhoudelijke inbreng van lezers (in de vorm van een artikel voor collega's in het land) wordt met veel belangstelling door de redactie tegemoet gezien. Stuur daarom je opmerkingen en bijdragen naar vakbladeuclides@nvww.nl.

Mede namens de volledige redactie,

Tom Goris